

S GORTA VE REASÜRANS İRKETLERİNİN YÜKÜMLÜLÜK SERMAYE YETERLİLİK TÜZÜĞÜ

(14.3.2012- R.G.53-EK III – A.E.173 Sayılı Tüzük)

S GORTA HİZMETLERİ (DÜZENLEME VE DENETİM) YASASI

(60/2010 Sayılı Yasa)

Madde 40 Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Sigorta Hizmetleri (Düzenleme ve Denetim) Yasası'nın 40'inci maddesinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

Kısa sim 1. Bu Tüzük, **Sigorta ve Reasürans İrketlerinin Yükümlülük Sermaye Yeterliliği Tüzüğü** olarak isimlendirilir.

B R NC KISIM
Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Tüzükte metin başlıca türlü gerektirmedikçe;

“**Bakanlık**”, Daire'nin başlı oldu u Bakanlık ını anlatır.

“**Birlik**”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sigorta ve Reasürans İrketleri Birliğini anlatır.

“**Sigorta İrketi**”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kurulmuş sigorta ve reasürans İrketleri ile yabancı ülkelerdeki sigorta ve reasürans İrketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubelerini anlatır.

“**Brüt**”, Reasüröre isabet eden kısmının dahil oldu u tutarı anlatır.

“**Minimum Sermaye Yeterliliği**”, Sigorta İrketleri ile reasürans İrketlerinin sermaye yeterliliğinin en az üçte birine denk oldu en tutarı anlatır.

“**Muallak Tazminat Kar ılı rı**”, Tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş ancak daha önceki hesap dönemlerinde veya cari hesap döneminde fiilen ödenmemiş tazminat bedelleri veya bu bedel hesaplanamamış ise tahmini bedelleri ve gerçekle mi ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri ile gider paylarını anlatır.

“**Net**”, Reasüröre isabet eden kısmının dü şülmesi sonucu kalan tutarı anlatır.

“**Özsermaye**”, sigorta ve reasürans İrketlerinin nakden ödenmiş veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine ayrılmış sermayeleri, yedek akçeleri, sermaye yedeklerini, yeniden değerlendirme fonu ile dönem net karı ile geçmiş yıllar karları toplamından, varsa dönem zararlarının, geçmiş yıllar zararlarının, i tiraklerin ve başlı ortaklıkların ödenmiş sermayesinin, ana İrketin ortaklık payı ile

60/2010

çarpılması sonucunda bulunan tutarın dü ülmesinden sonra bulunan tutar ile Sigorta Yöneticisinin uygun görece i di er de erlerin, dü ülmesinden sonra bulunan tutarı anlatır.

“Yasa”, Sigorta Hizmetleri (Düzenleme ve Denetim) Yasasını anlatır.

Amaç

3. Bu Tüzü ün amacı, sigorta ve reasürans irketlerinin mevcut yükümlülükleri ile potansiyel riskleri nedeniyle olu abilecek zararlarına kar ı yeterli miktarda özsermaye bulundurmalarının sa lanmasıdır.

K NC KISIM Gerekli Özsermaye Hesaplamaları

Özsermaye

4. (1) irket Özsermayesi;
(A) Nakden ödenmi sermaye,
(B) Kar yedekleri,
(C) Sermaye yedekleri,
(Ç) Yeniden de erleme fonu
(D) Dönem net karı
(E) Geçmi yıllar karları, toplamından;
(F) Dönem zararının,
(G) Geçmi yıllar zararlarının,
() tirakler ve ba lı ortaklıkların ödenmi sermayesinin, ana irketin ortaklık payı ile çarpılması sonucunda bulunan tutarının dü ülmesinden sonra bulunan tutar ile Sigorta Yöneticisinin uygun görece i di er de erlerin, dü ülmesinden sonra bulunan tutarı, ifade eder.
- (2) Özsermaye hesabında irketin kendi hisseleri dikkate alınmaz.

Gerekli Öz Sermaye

5. (1) Gerekli özsermaye, 6'ncı maddede belirtilen birinci yöntem ile 7'inci maddede belirtilen ikinci yöntemden elde edilen sonuçların yüksek olanıdır.
(2) Gerekli özsermayenin üçte biri minimum sermaye yeterlili i tutarıdır.

Birinci Yönteme Göre Gerekli Özsermaye Hesaplaması

6. (1) Birinci yönteme göre belirlenecek gerekli özsermaye hayat d ı ı ve hayat grupları için ayrı ayrı hesaplanır.

- (2) Hayat dı ı gruplarda, sa lık ve ferdi kaza sınıfları da dahil olmak üzere, prim ve hasar esasına göre bulunan tutarlardan yüksek olamıdır.
- (3) Hayat grubunda (ya ama ihtimaline ba lı sigortalar, vefat sigortası, karma sigorta, prim iadeli hayat sigortası, evlilik sigortası ve do um sigortası ve yıllık gelir sigortası gibi sigortalardan ünite bazlı sigortalar dı nda kalan sigorta türleri için) ise yükümlülü e ve riske ili kin sonuçların toplamıdır.
- (4) lgili grupta faaliyet gösteren irketler için gerekli özsermaye tutarı, hayat ve hayat dı ı gruplar için ayrı ayrı hesaplanan sonuçların toplamıdır.
- (5) Hayat dı ı gruplar için gerekli özsermaye yıllık prim ya da son üç yılda gerçekleşen hasarların ortalamasına dayanılarak hesaplanır.
 - (A) Prim Esasına Göre Gerekli Özsermaye:

Son bir yıllık süre içinde brüt yazılan primlerden (vergi ve harçlar hariç) fesih ve iptaller dü üldükten sonra kalan tutarın 50 milyon TL'ye kadar olan kısmının %18 , geri kalan kısmının ise %16 ile çarpılmasından sonra bulunan sonuçların toplamının; son üç yıllık süre içinde irket üstünde kalan hasar tutarının brüt hasara oranı %50'den a a ı ise %50, yüksek ise bulunan bu oranla çarpılması sonucunda bulunan tutardır.
 - (B) Hasar Esasına Göre Gerekli Özsermaye:

Son üç yıllık sürede brüt ödenen hasarlara, son yıl muallak tazminatlar kar ılı ı (direkt ve endirekt i ler için ayrılan dahil) eklenerek rücu yoluyla tahsil edilen hasar tazminatları ile içinde bulunulan yıl hariç olmak üzere üç yıl önce ayrılan muallak tazminat kar ılıkları dü üldükten sonra tespit edilecek miktarın,yukarıda bahsedilen üç yıl olarak belirtilen risk gruplarına göre 1/3'ü ayrılarak ilk 40 milyon TL'ye kadar olan kısmı %26, kalan kısmının %23 ile çarpılması sonucu bulunan tutarlar topalmının son üç yıllık sürede irket üzerindeki net hasar tutarının brüt hasar tutarına oranı %50 den a a ı ise %50, yukarı ise bulunan oranla çarpılması sonucunda bulunan tutardır.
- (6) Prim ve hasar esasına göre gerekli özsermaye tutarlarının hesaplanmasında kullanılan prim ve hasar tutarları, Sigorta Yöneticisi tarafından günün ekonomik ko ullarını da gözönünde bulundurularak Devlet Planlama Örgütünün belirledi i enflasyon oranına göre artırılabilir.

(7) Hasar esasına göre gerekli özsermaye tutarının hesaplanması sırasında yeni devralınan portföyler dolayısıyla geçmiş üç yıllık veriye sahip olunamaması durumunda; portföyü devralan şirket, portföyünü devraldığı şirketin geçmiş verilerini kendi verileri ile konsolide ederek hesaplama yapabilir.

(8) Hayat grubu için gerekli özsermaye tutarı aşağıdaki gibi hesaplanır.

(A) Yükümlülük Esasına Göre Gerekli Özsermaye:
Hayat matematik kar ılı (direkt ve endirekt i ler dahil) ile bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan (kazanılmamı primler kar ılı ının) toplamının %4'ünün, son bir yıl için ayrılan net matematik kar ılıklar ile son bir yılda bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan net cari rizikolar kar ılı ının (kazanılmamı primler kar ılı ının) toplamının brüt matematik kar ılıklar ile bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan brüt cari rizikolar kar ılı (kazanılmamı primler kar ılı ının) toplamına oranı %85 ten aşağıya ise %85, yuksekse bulunan oranla çarpılması sonucunda elde edilen tutardır.

(B) Risk Esasına Göre Gerekli Özsermaye:
Ölüm halinde sigortalıya ödenecek meblağdan matematik kar ılıklar ile cari rizikolar kar ılı ının (kazanılmamı primler kar ılı ının) düşülmesi sonucunda bulunan risk kapitalinden ;

(a) Sigorta süresi azami üç yıla kadar olanların %0.1

(b) Sigorta süresi üç yıldan fazla be yıldan az olanların %0.15

(c) Sigorta süresi be yıldan fazla olanlar için %0.3

ile çarpılmaları sonucunda elde edilen tutarlar toplamının, son bir yıldaki reasürans devirlerinden sonraki toplam risk kapitalinin reasürans devirlerinden önceki toplam risk kapitaline oranı %50 den aşağıya ise %50, yüksek ise bulunan oranla çarpılması sonucunda bulunan tutardır.

7. İkinci Yönteme Göre Gerekli Özsermaye Hesaplama Yöntemi

(1) İkinci yönteme göre belirlenecek gerekli özsermaye hesabında şirketlerin; aktif riski, reasürans riski, aktif prim artışı riski, muallak tazminat kar ılı riski, yazım riski ve kur riski dikkate alınır.

(2) Aktif riski hesaplamasında; Hesaplama dönemi itibarıyla bilançoda yer alan aktif hesap kalemleri a a ıda belirtilen risk a ırlıkları ile çarpılır;

(A)	Kasa	0.100
(B)	Bankalar	
(a)	Vadesiz	0.010
(b)	Vadeli	0.000
(C)	Devlet Borçlanma Senetleri (Eurobond Dahil) (Finansal varlıklar De er Dü üklü ü Kar ılı ı Hariç)	0.000
(Ç)	Devlet Borçlanma Senetleri Kar ılı ında Yapılan Ters Repo lemlerinden Alacaklar (Finansal Varlıklar De er Dü üklü ü Kar ılı ı Hariç)	0.000
(D)	Kendi Sermaye Grubuna ait Hisse Senetleri ve Di er De i ken Getirili Finansal Varlıklar	0.250
(E)	Di er Hisse Senetleri ve Di er De i ken Getirili Finansal Varlıklar (Finansal Varlıklar De er Dü üklü ü Kar ılı ı Hariç)	0.150
(F)	Özel Sektör Bonoları	0.150
(G)	Ba lı Menkul Kıymetler, tirakler Ba lı Ortaklıklar ve Mü tereK Yönetime Tabi Ortaklıklar (Sigorta ve Reasürans irketleri hariç) (Sermaye Taahhütleri ile De er Dü üklü ü Kar ılıkları Hariç)	0.150
()	Di er Finansal Varlıklar	0.150
(H)	Krediler (Aynı Topluluk çinde Bulunan irketlere)	0.250
(I)	Krediler (Di er)	0.200
()	krazlar	0.200
(J)	krazlar (Hayat)	0.000
(K)	Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar (Net) – Alınan Teminatlar (Nakit, Mevduat, Bankalarca Garanti Edilen Kredi Kartı Ödemeleri ve Devlet Borçlanma Senetlerinin %100'ü ile Gayrimenkullerin %30'u) (Muaccel hale gelenler hariç) Ayrıca ilave olarakvadeye kalan süresi;	0.250
(a)	01-90 gün kalan alacaklar için	0.005
(b)	91-180 gün kalan alacaklar için	0.025
(c)	181-270 gün kalan alacaklar için	0.100
(ç)	271-360 gün kalan alacaklar için	0.150
(d)	360 günden fazla kalan alacaklar için	0.300
(L)	Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar ve Depolar	0.150
(M)	li kili Taraflardan Alacaklar.	0.200
(N)	Di er Alacaklar (Finansal Kiralama Alacakları, Verilen Depozito ve Teminatlar, Di er Çe itli Alacaklar).	0.200

- (O) Muaccel hale gelmi alacaklar için;
- (a) Vadesini bir ay geçmi alacaklar için 0.225
- (b) Vadesini iki ay geçmi alacaklar için 1.000
(Finansal raporlama kapsamında her bir alacak için yapılan reeskont tutarı dü ülür, ancak bu hesaplama sonucu hiç bir ekilde m bendine göre belirlenen tutardan dü ük olamaz).
- (Ö) Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller 0.200
- (P) Kullanım Amaçlı Gayrimenkuller 0.050
- (R) Di er Aktifler (Gelecek Aylar ve Yıllar htıyacı Stoklar, Avansı, Personele Verilen Avanslar, Gayrimenkuller, Pe in Ödenen Vergiler, Gelecek Aylara Ait Giderler, Gelir Tahakkukları, Ertelenmi Vergiler, Hariç Olmak Üzere Maddi Varlıklar, Maddi Olmayan Varlıklar ve Yukarıda Sayılmayan Di er Aktifler) 0.200

(3) Reasürans riski hesaplaması; Reasüröre devredilen toplam reasürans primi ile yapılır.Uluslararası derecelendirme kurulu ları tarafından derecelendirilen A ve B dereceli reasürörlere devredilen riskler için 0.05, KKTC'deki havuzlara devredilen riskler için 0.00, bunun dı ndaki dereceler için 0.150 risk katsayısı ile devredilen toplam reasürans prim tutarı ile çarpılır.

(4) A ırı prim artı ı riski hesaplamasında; Toplam brüt yazılan primin bir önceki yıla göre artı oranı, zorunlu trafik sigortası sektör artı oranının %10'undan, di er sınıflarda ise sektör artı oranının %50'sinden fazla ise; a an kısma 0.2 risk a ırlı ı uygulanır.Özelli i itibarıyla belirli sınıflarda bu oran Sigorta Yöneticisince dü ürülebilir.Faaliyete yeni ba layan irketlerin faaliyete ba ladıkları yıl bu risk sıfır olarak alınır.Hayat ve hayat dı ı gruplar ile zorunlu trafik sigortası için sektör artı oranları hesaplama dönemleri itibarıyla Sigorta Yöneticisi tarafından ilan edilir.

(5) Muallak tazminat kar ılı ı riski hesabında; Sınıflar itibarıyla o hesaplama dönemine ait kümülatif net muallak tazminat kar ılı ı tutarına a a ıdaki risk a ırlıkları uygulanır;

- (A) Kaza 0.100
- (B) Hastalık/Sa lık 0.200
- (C) Kara Araçları 0.100
- (Ç) Raylı Araçlar 0.050

(D)	Hava Araçları	0.050
(E)	Su Araçları	0.050
(F)	Nakliyat	0.050
(G)	Yangın ve Doğal Afetler	0.050
()	Genel Zararlar	0.050
(H)	Kara Araçları Sorumluluk	0.100
(I)	Hava Araçları Sorumluluk	0.050
()	Su Araçları Sorumluluk	0.050
(J)	Genel Sorumluluk	0.050
(K)	Kredi	0.075
(L)	Emniyeti Suistimal	0.050
(M)	Finansal Kayıplar	0.050
(N)	Hukuksal Koruma	0.050
(O)	Destek	0.050
(Ö)	Hayat	0.025

(6) Yazım Riski hesaplamasında; Hesaplama dönemleri itibarıyla son 12 ayı kapsayacak şekilde ve sınıflar itibarıyla dikkate alınan brüt yazılan primler tutarlarından varsa bölümlü reasürans için reasüröre devredilen primler indirilerek, kalan bakiyeye aşağıdaki risk ağırlıkları uygulanır;

(A)	Kaza	0.200
(B)	Hastalık/Saklılık	0.200
(C)	Kara Araçları	0.200
(Ç)	Raylı Araçlar	0.100
(D)	Hava Araçları	0.100
(E)	Su Araçları	0.100
(F)	Nakliyat	0.100
(G)	Yangın ve Doğal Afetler	0.100
()	Genel Zararlar	0.100
(H)	Kara Araçları Sorumluluk	0.200
(I)	Hava Araçları Sorumluluk	0.100
()	Su Araçları Sorumluluk	0.100
(J)	Genel Sorumluluk	0.100
(K)	Kredi	0.150
(L)	Emniyeti Suistimal	0.100
(M)	Finansal Kayıplar	0.100
(N)	Hukuksal Koruma	0.100
(O)	Destek	0.100

- (7) Kur riski hesaplamasında; şirketlerin tüm döviz varlıkları ve yükümlülükleri için kur riskinin hesaplanması amacıyla, aktif ve pasif hesaplarda bulunan her bir döviz cinsinin dönem sonu itibarıyla KKTC Merkez Bankası döviz alı kuru ile çarpılması ile bulunan Türk Lirası kar ılıkları hesaplanarak döviz varlıkları toplamı ile döviz yükümlülükler toplamı bulunur ve toplam varlık ve yükümlülükler arası farkın mutlak değeri 0.075 risk a ırlı ı ile çarpılır.
- (8) Aktif riski, reasürans riski, a ırı prim artı ı risk muallak tazminat tazminat kar ılı ı riski, yazım riski ile kur riski sonuçlarının toplamı ikinci yöntemle göre gerekli özsermaye tutarına e ittir.
- (9) Bu maddenin (2)'nci fıkrasının (M) bendinde belirtilen alacaklar ile ilgili olarak alınan teminatlar içerisinde yer alan gayrimenkulların de er tespitinde KKTC Tapu ve Kadastro Dairesi'nin de erleme raporları esas alınır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Tedbir ve Bildirim

dari Tedbirler 8.

- (1) şirketlerin, 4'üncü maddede tanımlanan özsermaye tutarları, 5'inci maddede hesaplanan gerekli özsermaye tutarından düşük olmamalıdır; düşük olması durumunda ise, 9'uncu maddede belirtilen sermaye yeterlili i tabloları ile birlikte bir ödeme planının Sigorta Yöneticisine sunulması ve eksik kalan sermayenin en geç müteakip yılın nisan ayı sonuna kadar tamamlanması gereklidir. Ancak, Sigorta Yöneticisi şirketin mali yapısını göz önünde bulundurarak eksik kalan sermayenin daha kısa bir süre içerisinde ödenmesini veya yeni bir ödeme planı sunulmasını talep edebilir.
- (2) Ödeme planının sunulmaması, planın Sigorta Yöneticisi tarafından uygun bulunmaması, plana uyulmaması veya özsermayenin minimum sermaye yeterlili i tutarının altına düşmesi durumunda Yasanın 51'nci maddesi hükümleri çerçevesinde i lem yapılır.

Bildirim 9.

- (1) şirketler ekli ve içeri i Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenen sermaye yeterlili i tablosunu Haziran ve Aralık dönemleri olmak üzere yılda iki defa hazırlar ve bu dönemleri takip eden bir ay içerisinde Sigorta

Yöneticisine gönderir.

- (2) Vergi kar ılı ndan sonraki dönem karının da ıtılması sonucunda yeni bir sermaye yeterlili i hesabının yapılması ve eksik sermaye ortaya çıkması durumunda, yeni hazırlanan sermaye yeterlili i tablosu ile birlikte yeni bir ödeme planının 25 (yirmi be) gün içerisinde Sigorta Yöneticisine sunulması arttır.

DÖRDÜNCÜ KISIM Geçici Madde ve Son Kurallar

Geçici Madde
Gerekli
Özsermaye	1.	Sigorta ve Reasürans irketlerinin, 01.01.2012 – 31.12.2012 dönemi için gerekli özsermayeleri 6'ncı maddede belirtilen birinci yöntem ile hesaplanır.01.01.2013 tarihinden itibaren ise, gerekli özsermaye bu Tüzü ün 5(1) maddesindeki kurala göre hesaplanır.
Yürütme Yetkisi	10.	Bu Tüzü ü Para, Kambiyo ve nki af Sandı ı leri Dairesi'nin ba lı oldu u Bakanlık yürütür.
Yürürlü e Giri	11.	Bu Tüzük, Resmi Gazetede yayımlandı ı tarihten ba layarak yürürlü e girer.